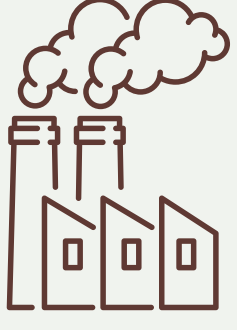




Bu Proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir



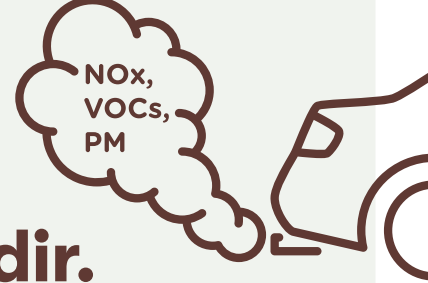
# Hava Kirliliğinin Sağlık Etkileri



## Hava Kirliliği;

Yüksek tansiyon ve tütün kullanımından sonra, bulaşıcı olmayan hastalıklardan **ölümlerin 3. önde gelen nedenidir.**

Her yıl 8 milyon erken ölüme yol açarak **dünya nüfusunun %92'sini etkilemektedir.**



## Hava Kirliliğinin Sağlık Etkileri

Baş ağrısı ve endişe/kaygı (SO<sub>2</sub>), Merkezi sinir sistemi üzerindeki etkiler (PM)

Boğaz, burun ve gözlerde tahriş, Solunum problemleri (O<sub>3</sub>, PM, NO<sub>2</sub>, BaP)

Tahriş, iltihap ve enfeksiyon astım ve akciğer fonksiyonlarında azalma (NO<sub>2</sub>), KOAH (PM), Akciğer kanseri (PM, BaP)

Kardiyovasküler hastalıklar (PM, O<sub>3</sub>, SO<sub>2</sub>)

Kan, dalak ve karaciğer üzerindeki etkiler (NO<sub>2</sub>)

Üreme sistemi üzerindeki etkiler (PM)

## Risk Altındaki Kırılgan Gruplar



Bebekler ve küçük çocuklar

65 yaş üstü yaşlılar



Kronik hastalığı olan kişiler

Sosyo-ekonomik düzeyi düşük bölgelerde yaşayan insanlar



Kirli havaya maruziyet riskinin yüksek olduğu mesleklerde çalışan insanlar



Kirletici	DSÖ 2005 Yılı Değerleri (metreküpde mikrogram)	DSÖ 2021 Yılı Değerleri (metreküpde mikrogram)	Türkiye Güncel Limitler (metreküpde mikrogram)
PM <sub>10</sub> (Yıllık Değer)	20 µg/m <sup>3</sup>	15 µg/m <sup>3</sup>	40 µg/m <sup>3</sup>
PM <sub>2.5</sub> (Yıllık Değer)	10 µg/m <sup>3</sup>	5 µg/m <sup>3</sup>	-
NO <sub>2</sub> (Yıllık Değer)	40 µg/m <sup>3</sup>	10 µg/m <sup>3</sup>	40 µg/m <sup>3</sup>
SO <sub>2</sub> (Günlük Değer)	20 µg/m <sup>3</sup>	40 µg/m <sup>3</sup>	20 µg/m <sup>3</sup>
O <sub>3</sub> (Yoğun Dönem)	-	60 µg/m <sup>3</sup>	120 µg/m <sup>3</sup>
CO (Günlük Değer)	-	4 µg/m <sup>3</sup>	10 µg/m <sup>3</sup>

**! DSÖ Hava Kalitesi Kılavuzu halk sağlığını korumak için güçlü kanıtlara dayalı yol gösterici niteliktedir.**



## Karar Alıcılar için Öneriler

- DSÖ Hava Kirliliği Kılavuzu'nda verilen değerlerin Türkiye'deki mevzuatlarda yer alması,
- Kirliliğin izlenmesi ve sağlık verilerinin kamuoyu ile paylaşılması,
- Fosil yakıt teşvikleri ve kirliliğe yol açan diğer teşviklerin sonlandırılması,
- Sağlık Etki Değerlendirmesi (SED) yöntemine yer verilmesi,
- Sağlık çalışanlarının karar alma süreçlerine dahil olması gerekmektedir.



## Sağlık Uzmanlarının Rolü

- Tıp fakültesi müfredatlarının çevre sağlığını gözetenek güncellenmesi,
- Hava kalitesi ve iklim değişikliği politikalarında, DSÖ Hava Kalitesi Kılavuz değerlerinin dikkate alınması için karar alıcılara çağrı yapılması,
- Karar alıcılara yönelik savunuculuk faaliyetleri gerçekleştirme ve sağlık-iklim ilişkisinin her platformda hatırlatılması gerekmektedir.



Bu infografiğin üretilmesine verdikleri finansal destekten ötürü HEAL Avrupa Birliği'ne teşekkür eder. Bu içerik tamamıyla yazarların sorumluluğu altında olup Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir. HEAL AB Şeffaflık Kayıt Numarası: 00723343929-96.

Bu infografik Çevre, İklim ve Sağlık için İşbirliği Projesinin (ÇİSİP) bir parçasıdır. Proje, HEAL-Sağlık ve Çevre Birliği, HASUDER (Halk Sağlığı Uzmanları Derneği) ve Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Departmanı tarafından Nisan 2020 - Mart 2023 arasında yürütülmektedir.

Daha fazla bilgi için: <https://www.env-health.org/recommendations-from-the-turkish-health-sector-on-improving-air-quality/#1528198360386-07c79b25-0009>

